

บทที่ 1

ขอบเขตวิชาสัทวิทยา

(Phonology)

เค้าโครงเรื่อง

1. ความหมายของวิชาสัทวิทยา
 - 1.1 ระบบเสียงในภาษา (Phonological System)
 - 1.1.1 ระบบเสียงพยัญชนะในภาษาไทย (Thai Consonantal System)
 - 1.1.2 ระบบเสียงสระในภาษาไทย (Thai Vowel System)
 - 1.1.3 ระบบเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทย (Thai Tonal System)
 - 1.2 การเรียงตัวของหน่วยเสียง (Sound Patterns)
 - 1.2.1 โครงสร้างของพยางค์ (Syllable Structure)
 - 1.2.2 ชนิดของพยางค์ในภาษาไทย (Kinds of Syllable in Thai)
 - 1.3 กฎทางเสียง (Phonological Rules)
2. วิวัฒนาการของวิชาสัทวิทยาโดยสังเขป
 - 2.1 ความแตกต่างระหว่างวิชาสัทวิทยา (Phonology) และวิชาสัทศาสตร์ (Phonetics)
 - 2.2 ความแตกต่างระหว่างสัทสมบัติของเสียง (Phonetic VS Phonemic)
 - 2.3 ความเป็นมาของวิชาสัทวิทยา (Background of Phonology)

สาระสำคัญ

1. วิชาสัทวิทยาเป็นวิชาที่ว่าด้วยการศึกษาเสียงของมนุษย์ ศึกษาโครงสร้างภายในของเสียงในแต่ละภาษา ทำให้ทราบถึงองค์ประกอบ และสัทสมบัติของโครงสร้างภายในที่เหมือนกันและแตกต่างกันในแต่ละภาษา

2. การศึกษาระบบเสียงของภาษาได้มีวิวัฒนาการมานาน แนวทางการศึกษาแต่ละยุคสมัยแตกต่างกันไป ตามความก้าวหน้าของแนวคิด วิทยาการทำให้แนวทางการศึกษาเสียงเปลี่ยนแปลงมาตลอดจากอดีตถึงปัจจุบัน

จุดประสงค์การเรียนรู้

เมื่อนักศึกษาได้อ่านและทำกิจกรรมของบทเรียนบทนี้แล้ว นักศึกษาจะสามารถ

1. บอกความหมายของวิชาสรีวิทยา (Phonology)
2. ฝึกฝนการเขียนสัทอักษรได้แม่นยำขึ้น
3. ทราบถึงทฤษฎีทางสรีวิทยาและวิวัฒนาการของทฤษฎีนี้โดยสังเขป

ในการศึกษาภาษา สิ่งที่ทุกคนสนใจคือศึกษาเสียง หรือศึกษาภาษาพูดของมนุษย์ (Speech) นักปราชญ์ทางภาษาได้พยายามศึกษาเสียงของมนุษย์เป็นเวลานาน การศึกษาได้วิวัฒนาการมาเป็นศาสตร์ที่เรียกว่า ภาษาศาสตร์ (Linguistics) ตั้งแต่สมัยศตวรรษที่ 19 ถึงปัจจุบันภาษาศาสตร์ได้แบ่งออกเป็นหลายแขนงแล้วแต่จะศึกษาด้านใดของภาษา ดังนี้คือ

1. ศึกษาเสียงของภาษามนุษย์ แขนงที่ศึกษาคือสัทศาสตร์ (Phonetics) และสัทศาสตร์หรือสรววิทยา (Phonology)
2. ศึกษาคำ องค์ประกอบของคำ วิธีการสร้างคำ แขนงที่ศึกษาคือ วจีวิภาค (Morphology)
3. ศึกษาประโยค องค์ประกอบของประโยค ชนิดของประโยค แขนงที่ศึกษาคือ วากยสัมพันธ์ (Syntax)
4. ศึกษาความหมาย โครงสร้างของความหมาย ความหมายชนิดต่าง ๆ ที่เกิดจากการใช้ภาษา แขนงที่ศึกษาคือ อรรถศาสตร์ (Semantics)

วิชาสรววิทยาเป็นศาสตร์แขนงหนึ่งในวิชาภาษาศาสตร์ ซึ่งมีวิธีการศึกษาเสียงแนวทางการศึกษาเสียงที่มีลักษณะเฉพาะแบ่งออกเป็นหลายสำนัก ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน แต่ชื่อคำว่า ‘สรววิทยา’ หรือ ‘phonology’ นั้นเป็นคำของนักสรววิทยาปริวรรตที่ได้เสนอแนวทางใหม่ในการศึกษาเสียง และขอบเขตของการศึกษาเสียงตามทฤษฎีสรววิทยาปริวรรต อาจกล่าวโดยสรุปได้ ดังนี้

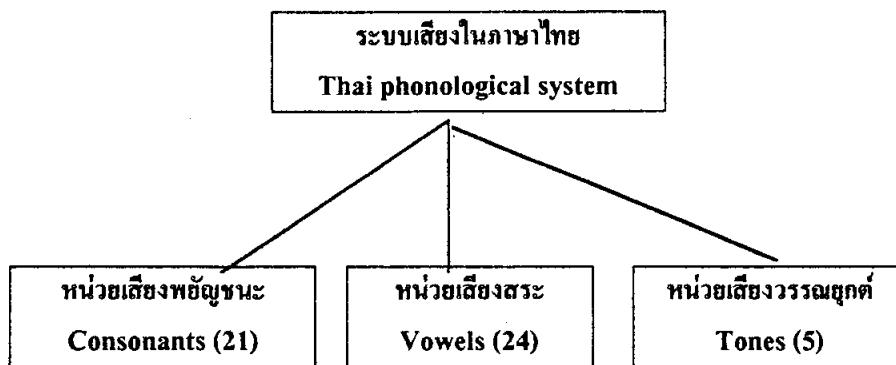
1. ความหมายของวิชาสรววิทยา

วิชาสรววิทยา (Phonology) เป็นแขนงหนึ่งของวิชาภาษาศาสตร์ ศึกษาเกี่ยวกับเสียงหรือหน่วยเสียง (Phoneme) ในแต่ละภาษา การเรียงตัวกันของหน่วยเสียง ระบบโครงสร้างของเสียง (Phonological System) ชนิดต่าง ๆ ของกฎทางเสียง (Phonological Rules) การทำงานของกฎทางเสียง (Rule Application) การเรียงลำดับของการทำงานของกฎในแต่ละภาษา (Rule Ordering) นักภาษาศาสตร์ที่ศึกษาวิชาสรววิทยาเรียกว่า นักสรววิทยา (Phonologist)

เพื่อให้นักศึกษาเข้าใจความหมายและขอบเขตของสัทวิทยามากขึ้น นักศึกษาควรจะศึกษาข้อมูลทางสัทวิทยาของภาษาไทย ที่เป็นผลงานของนักสัทวิทยาโครงสร้างนิยม ได้ศึกษาค้นคว้าไว้ในอดีต ดังนี้

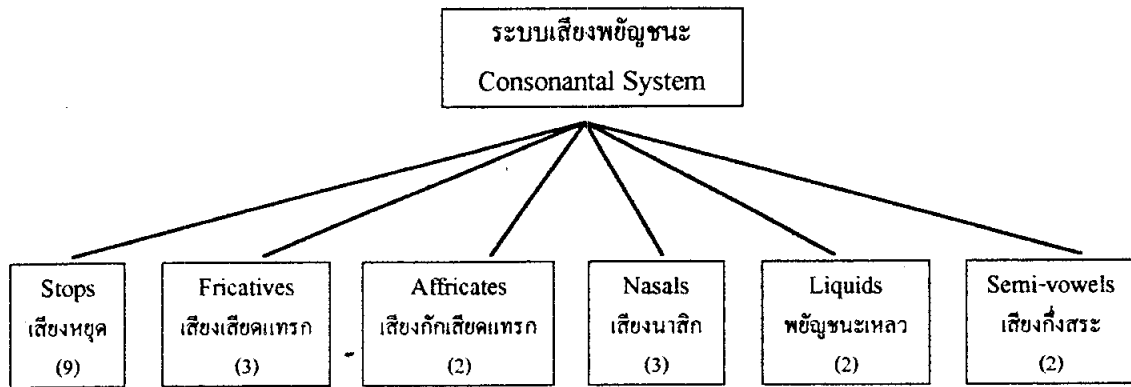
1.1 ระบบเสียงในภาษา (Phonological System)

นักสัทวิทยาได้ค้นคว้าและพบว่าภาษามนุษย์ทุกภาษาจะต้องมีระบบเสียง (Phonological System) ซึ่งภายในระบบเสียงนี้จะมีหน่วยเสียงเป็นองค์ประกอบที่สำคัญ ตัวอย่างเช่น นักสัทวิทยาได้ศึกษาระบบเสียงของภาษาไทย (Thai Phonological System) ได้พบโครงสร้างระบบเสียงแบ่งออกเป็นหน่วยเสียง 3 กลุ่ม ดังนี้ คือ กลุ่มพยัญชนะ กลุ่มเสียงสระ และกลุ่มวรรณยุกต์ ดังตัวอย่าง

1.1.1 ระบบเสียงพยัญชนะในภาษาไทย

นักสัทวิทยาโครงสร้างนิยม¹ (Structural Phonologist) ได้วิเคราะห์หน่วยเสียงพยัญชนะในภาษาไทยทั้งหมด 21 ตัว ตามโครงสร้าง ดังนี้

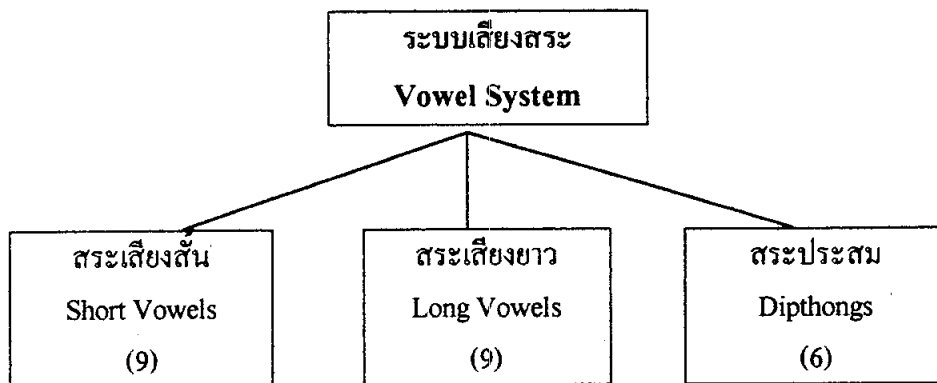

หน่วยเสียงพยัญชนะแต่ละประเภทมีดังนี้

1. เสียงหยุด (Stops): / p^h, p, t^h, t, k^h, k, b, d, ʔ /
2. เสียงเสียดแทรก (Fricatives) : /f, s, h/
3. เสียงกักเสียดแทรก (Affricates) : /c, c^h/
4. เสียงนาสิก (Nasals) : /m, n, ŋ/
5. เสียงพยัญชนะเหลว (Liquids) : / ʀ, l/
6. เสียงกึ่งสระ (Semi-vowels) : /y, w/

1.1.2 ระบบเสียงสระในภาษาไทย (Thai Vowel System)

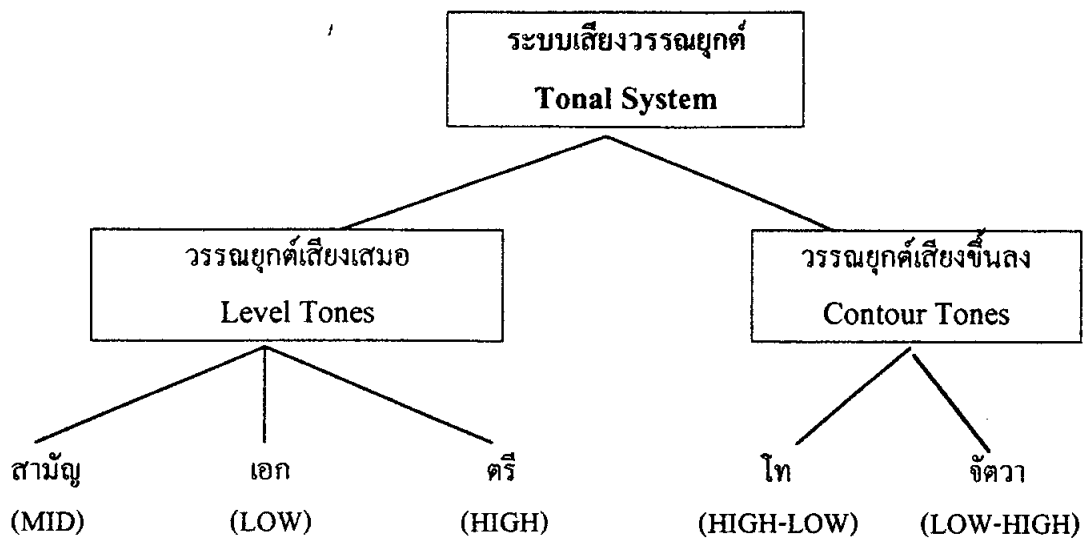
นักศรวิทยาได้ศึกษาวิเคราะห์เสียงสระในภาษาไทยและพบว่าโครงสร้างของหน่วยเสียงสระแบ่งออกเป็น 3 กลุ่มใหญ่ คือ สระเสียงสั้น สระเสียงยาว และสระประสม ดังนี้

	Front	Central	Back	Front	Central	Back	Front	Central	Back
HIGH	i	ɨ	u	ii	ɨɨ	uu	i ia	i -ia	u ua
MID	e	ɛ	o	ee	ɛɛ	oo			
LOW	æ	a	ɔ	ææ	aa	ɔɔ		a	

1.1.3 ระบบเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทย (Thai Tonal System)

ระบบของเสียงวรรณยุกต์ของภาษาไทยแบ่งได้เป็น 5 หน่วยเสียงจัดออกเป็น 2 กลุ่ม คือ วรรณยุกต์เสียงเสมอ (Level Tone) มี 3 หน่วยเสียงและวรรณยุกต์เสียงขึ้นลง (Contour Tones) ซึ่งมี 2 หน่วยเสียงดังนี้

จากระบบเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยจะพบว่า เสียงวรรณยุกต์ขึ้นลงนั้นมาจากการนำเอา วรรณยุกต์เสียงเสมอมาประสมกันได้ทั้งสองลักษณะ เสียงวรรณยุกต์ในภาษานั้นมีกำเนิดมาจากรูปร่างของการบังคับเส้นเสียง (Vocal Cords) ภายในกล่องเสียง นักสรีรวิทยาแสดงชนิดของเสียงวรรณยุกต์บนเสียงสระโดยใช้สัญลักษณ์ ดังนี้

สามัญ	เอก	โท	ตรี	จัตวา
/ /	/ \ \	/ ^ /	/ ' /	/ /
กา	ข่า	ข้า	ค้ำ	ขา
/k ^b aa/	/k ^b aa/	/k ^b aâ/	/k ^b aã/	/k ^b aǎ/

กิจกรรมที่ 1 จงตอบคำถามต่อไปนี้

1. สรรวิทยา (Phonology) คืออะไร แตกต่างจากวิชาสัทศาสตร์ (Phonetics) อย่างไร

2. สรรวิทยาภาษาไทย (Thai Phonology) ประกอบด้วยอะไร

3. ระบบเสียงในภาษาไทย (Thai Phonological System) ประกอบด้วยอะไรบ้าง
เหมือนกันหรือต่างกับระบบเสียงในภาษาอังกฤษ

4. โครงสร้างของพยัญชนะหยุด (Stop Consonants) สามารถแบ่งออกเป็นกลุ่มได้
อย่างไรบ้าง

5. สระประสมคืออะไร ในภาษาไทยมีสระประสมกี่ตัว อะไรบ้าง

กิจกรรมที่ 2 จงเรียกชื่อหน่วยเสียงพยัญชนะ หน่วยเสียงสระในภาษาไทยดังนี้

หน่วยเสียง

ชื่อของหน่วยเสียง

/p/ = Voiceless bilabial unaspirated stop

/b/ = _____

/ŋ/ = _____

/t̚/ = _____

/w/ = _____

/ʔ/ = _____

/s/ = _____

/c^b/ = _____

/t/ = _____

/k/ = _____

/p^h/ = _____

หน่วยเสียงสระ

หน่วยเสียง

ชื่อของหน่วยเสียง

/i/ = _____

/uu/ = _____

/aa/ = _____

/a/ = _____

/ɔ/ = _____

/o/ = _____

/e/ = _____

/ ii / = _____

/ ee / = _____

/ ææ / = _____

กิจกรรมที่ 3 จงถอดคำดังต่อไปนี้เป็นสัทอักษร

ภาษาไทย

1. อ้วน	[วุอัน]	11. ย้อย	_____
2. ง่าย	_____	12. ร้อน	_____
3. ยิ้ม	_____	13. ริม	_____
4. แล้ง	_____	14. ก่อน	_____
5. ลอย	_____	15. กุ้ง	_____
6. คอก	_____	16. ฉลาม	_____
7. จับ	_____	17. ขยัน	_____
8. ยับ	_____	18. ค่อย	_____
9. ปีน	_____	19. ซ้ำม	_____
10. ปาด	_____	20. ญาติ	_____

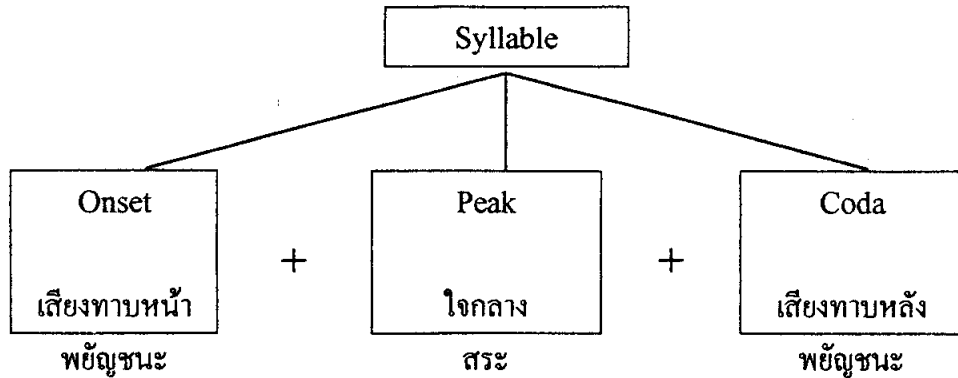
ภาษาอังกฤษ

1. dead	[ded]	11. bold	_____
2. think	_____	12. box	_____
3. juice	_____	13. done	_____
4. clause	_____	14. sad	_____
5. soap	_____	15. sheep	_____
6. wait	_____	16. death	_____
7. mean	_____	17. ways	_____

8. edge	_____	18. ride	_____
9. young	_____	19. luck	_____
10. late	_____	20. bought	_____

1.2 การเรียงตัวของหน่วยเสียง (Sound Patterns)

หน่วยเสียงมาเรียงต่อกันเป็นหน่วยที่เล็กที่สุดของการออกเสียงคือ พยางค์ (Syllable) โครงสร้างของพยางค์ในภาษาไทยมีดังนี้

คำว่า “รามคำแหง” มี 3 พยางค์ คือ / ˈraam + kʰam + hæŋ / โครงสร้างของพยางค์ทั้งสามมีดังนี้คือ

	เสียงทาบหน้า	ใจกลาง	เสียงทาบหลัง
/	r	aa	m
	k ^h	a	m
	h	æŋ	ŋ /

พยางค์ทั้งสามนี้จัดว่าเป็นพยางค์ปิด คือมีเสียงทาบหลังปิดพยางค์ (Close Syllable) แต่พยางค์ในภาษาไทยไม่จำเป็นต้องปิดท้ายด้วยเสียงพยัญชนะ เช่น กู [kuu] กา [kaa] ขา [kʰaa] พยางค์ลักษณะนี้เรียกว่า ‘พยางค์เปิด’ (Open Syllable)

1.2.1 โครงสร้างของพยางค์ (Syllable Structure)

ในภาษาไทยพยางค์มีโครงสร้างไม่ค่อจะซับซ้อนเหมือนภาษาอื่นเนื่องจากวรรณยุกต์ได้กำกับโครงสร้างของพยางค์อยู่ โครงสร้างของพยางค์ในภาษาไทยอาจจะแสดงโดยสูตรโครงสร้าง² ดังนี้

$$\text{โครงสร้างของพยางค์} = C_1 (C_2) V (V) C_3$$

- คำอธิบาย
1. อักษร C แทนพยัญชนะ (Consonant)
 2. อักษร V แทนสระ (Vowel)
 3. อักษร T แทนวรรณยุกต์ (Tone)
 4. เครื่องหมายวงเล็บ () ข้อความที่อยู่ในวงเล็บจะมีหรือไม่มีก็ได้
 5. อักษร C₁ หมายถึงพยัญชนะทุกตัวในภาษาไทย
อักษร C₂ หมายถึงพยัญชนะ /r, l, w /
อักษร C₃ หมายถึงพยัญชนะ / p, t, k, m, n, ŋ , y, w /

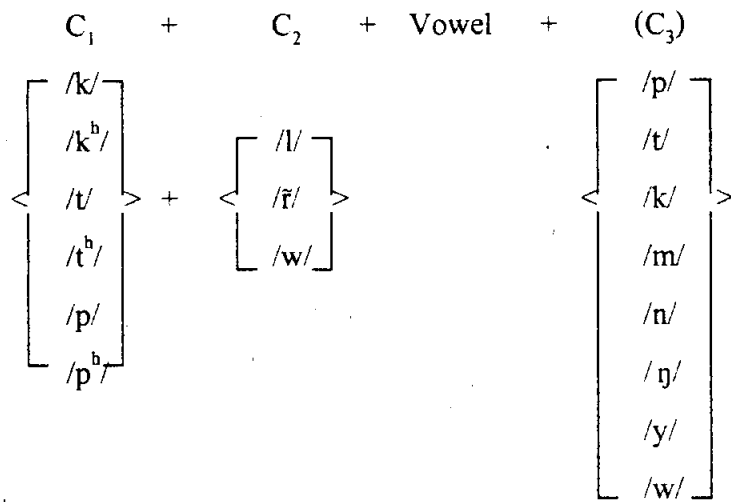
จากสูตรโครงสร้างของพยางค์สามารถถอดออกมาเป็นชนิดของพยางค์ในภาษาไทยได้ 8 แบบดังนี้

	<u>พยางค์เปิด</u>	<u>ตัวอย่าง</u>		<u>พยางค์ปิด</u>	<u>ตัวอย่าง</u>
1.	CV	กะ [ka]	5.	CVC	กัก [kàk]
2.	CVV	กา [kaa]	6.	CVVC	กาล [kaan]
3.	CCV	กระ [kra]	7.	CCVC	คว่ำ [kwâm]
4.	CCVV	กว่า [kwàa]	8.	CCVVC	ขวาง [kwǎaŋ]

1.2.2 ชนิดของพยางค์ในภาษาไทย (Kinds of Thai Syllable)

จากสูตรโครงสร้างของพยางค์ในภาษาไทย เสียงพยัญชนะในตำแหน่งเสียงทาบหน้าสามารถมีได้มากกว่าหนึ่งเสียงเรียงตัวกันเป็นพยัญชนะควบกล้ำ (Consonant Cluster) แต่การเกิดของพยัญชนะควบกล้ำนี้มีข้อจำกัด (restriction) คือ C₁ จะต้องเป็นพยัญชนะหยุดเท่านั้น จึงจะ

ตามมาด้วย /l, ɿ, w/ ตัวใดตัวหนึ่ง การเรียงตัวกับพยัญชนะในแบบอื่นไม่มีในภาษาไทย ดังนั้น สูตรโครงสร้างของพยางค์ ที่มีพยัญชนะควบกล้ำนำหน้าจะมีลักษณะดังนี้

- หมายเหตุ: 1. เครื่องหมายปีกกาแสดงว่า หน่วยเสียงตัวใดตัวหนึ่งในวงเล็บสามารถเกิดได้เท่านั้น
 2. พยัญชนะควบกล้ำ /pw/ ไม่มีในภาษาไทย

กิจกรรมที่ 4 จงวิเคราะห์โครงสร้างของพยางค์ดังต่อไปนี้

	คำในภาษาไทย	สัทอักษร	โครงสร้างพยางค์	การวิเคราะห์ภายใน
1.	ปาด	[paàt]	CVVC	/p/ = onset /aa/ = peak /t/ = coda
2.	แล้ง			
3.	กก			
4.	ขอก			
5.	สด			
6.	อิม			
7.	ป็อง			
8.	เพิม			
9.	พลาด			
10.	ปึก			

1.3 กฎทางเสียง (Phonological Rules)

ในขอบเขตของวิชาสัทวิทยา การอธิบายการเปลี่ยนแปลงของเสียงที่เกิดขึ้นในแต่ละภาษา ถือว่าเป็นหัวใจของนักสัทวิทยา หรืออาจจะกล่าวว่าเป็นหน้าที่ของสัทวิทยาที่จะต้องอธิบายการออกเสียงที่แท้จริงของเจ้าของภาษา (Actual Pronunciation) ตัวอย่างเช่น ในภาษาไทย จะได้ยินคำว่า “อย่างไร” “ยังงัย” นักสัทวิทยาปริวรรนอาจจะอธิบายการออกเสียงทั้งสองแบบในลักษณะสัมพันธ์กันดังนี้ คือ แบบหนึ่งเป็นหลัก (Base Form) อีกแบบหนึ่งเปลี่ยนแปลงมาจากแบบหลัก (Derived Form) ดังนี้

“Base form” = // # ya^àŋ^{ai} # // “อย่างไร”
ya^àŋ^{ai} _____ สระสั้นลง : /aa/ → /à/
เสียงกลมกลืนกัน : /r/ → /ŋ/ / /ŋ/ --
“Derived form” = [# ya^àŋ^{ai} #] “ยังงัย”

นักสัทวิทยาปริวรรนจะแสดงการเปลี่ยนแปลงของเสียงในรูปของกฎทางเสียง (Phonological Rules) ดังนี้

สระสั้นลง (Vowel Shortening) : /VV/ → /V/
การกลมกลืนเสียงพยัญชนะ (Consonant Assimilation) : /r/ → /ŋ/ / /ŋ/ —

นักสัทวิทยาปริวรรนจะศึกษาวิเคราะห์เสียงในแต่ละภาษา และอธิบายการเปลี่ยนแปลงของเสียงในรูปของกฎทางเสียง และจะประมวลกฎทางเสียงทั้งหมดอยู่ในสัทวิทยาของภาษานั้น ๆ เช่น ในสัทวิทยาภาษาไทย ก็จะมีกฎทางเสียงทั้งสองรวมอยู่ด้วย

กิจกรรมที่ 5 ใช้ความรู้เกี่ยวกับโครงสร้างของพยางค์ในภาษาโดยวิเคราะห์โครงสร้างของพยางค์
ในภาษาอังกฤษ เติมตารางข้างล่างนี้ให้สมบูรณ์

คำในภาษาอังกฤษ	ตัวอักษร	โครงสร้างพยางค์	การวิเคราะห์ภาษา
a	[e]	V	/e/ = peak
to			
at			
tin			
eats			
stir			
socks			
stack			
arks			
straw			
steaks			
barks			
sprig			
spanks			
sprigs			
sixths			
sprints			
sphinxed			

กิจกรรมที่ 6 จงอธิบายความแตกต่างของการออกเสียงของคำดังต่อไปนี้พร้อมทั้งวิเคราะห์หากฎทางเสียง มาอธิบายการเปลี่ยนแปลงของเสียงดังต่อไปนี้

“ดีกว่า” ออกเสียงเป็น /diikwaa/ หรือ /diikaa/

“มหาวิทยาลัย” ออกเสียงเป็น /mahaalaj/ หรือ /maalaj/

“เดี่ยวเถอะ” ออกเสียงเป็น /diawt^๖อ๋/ หรือ /diawhə^๖/

2. วิวัฒนาการของวิชาสัทวิทยาโดยสังเขป

วิชาสัทวิทยาเป็นวิชาที่ศึกษาเสียงของมนุษย์ในแต่ละภาษา ในอดีตสัทวิทยามีขอบเขตศึกษาเสียงสัมพันธ์กับวิชาสัทศาสตร์ (Phonetics) ทำให้เกิดการสับสนระหว่างขอบเขตของศาสตร์ทั้งสอง ดังนั้นนักศึกษาคควรจะทราบความแตกต่างกันและความเหมือนของศาสตร์ทั้งสองในปัจจุบัน

2.1 ความแตกต่างกันระหว่างวิชาสัทวิทยา (Phonology) และวิชาสัทศาสตร์ (Phonetics)

วิชาสัทวิทยาจะมีเนื้อหาใกล้เคียงกับวิชาสัทศาสตร์ (Phonetics) ศาสตร์ทั้งสองแขนงเป็นส่วนหนึ่งของวิชาภาษาศาสตร์ ศึกษาเสียงมนุษย์หรือเสียงภาษาพูดของมนุษย์ แต่วิธีการศึกษาไม่เหมือนกัน วิชาสัทศาสตร์จะศึกษาอวัยวะที่ใช้ในการออกเสียง (Speech Organs) ศึกษากลไกของ

การออกเสียง (Speech Mechanism) การรับรู้และการได้ยินเสียง (Perception and Recognition) ศึกษาในรายละเอียดแต่ละหน่วยเสียง นักภาษาศาสตร์ที่ศึกษาเสียงตามแนวนี้นี้เรียกว่า “นักสัทศาสตร์” (Phonetician)

นักสัทศาสตร์จะต้องมีความสามารถในการฟังเสียงของเจ้าของภาษา (Native Speaker) และสามารถจดบันทึกเสียง หรือถอดเสียงแสดงสัญลักษณ์ (Phonetic Transcription) จดบันทึกเสียงหรือถอดเสียงหน่วยเสียง (Phonemic Transcription) นอกจากนี้แล้ว นักสัทศาสตร์ยังต้องมีความสามารถในการใช้เครื่องมือทางวิทยาศาสตร์ศึกษาค้นเสียง เช่น เครื่องมือวิเคราะห์คลื่นเสียง (Sound Spectrograph) นักสัทวิทยาที่มีชื่อเสียงส่วนมากจะเป็นนักสัทศาสตร์ด้วย การนำความรู้ความสามารถของทั้งสองแขนงมาศึกษาร่วมกันทำให้ผลงานวิเคราะห์ทางภาษาลึกซึ้งและถูกต้องมากขึ้น

2.2 ความแตกต่างระหว่างสัทสมบัติของเสียงสองประเภท “Phonetic” หรือ “Phonemic”

นักสัทวิทยาได้ทำการศึกษาวิเคราะห์คุณค่าทางสัทศาสตร์ของเสียงที่เกิดขึ้นในแต่ละภาษา เช่น การเกิดของกลุ่มลมที่ติดมากับพยัญชนะหยุดคอโฆษะ (Aspiration) ความยาวของเสียงสระ (Vowel Length) การเกิดของสระนาสิก (Nasalized Vowel) ลักษณะทางเสียงดังกล่าวนี้มักพบในภาษาต่าง ๆ แต่บทบาทของแต่ละลักษณะในแต่ละภาษาไม่เหมือนกัน นักสัทวิทยาจะต้องศึกษาวิเคราะห์สิ่งเหล่านี้พร้อมทั้งให้คุณค่าของลักษณะทางเสียงนี้ว่าคุณค่าเป็นเสียงที่เกิดจากสิ่งแวดล้อม (Phonetic) หรือเป็นเสียงมีคุณค่าเทียบเท่าหน่วยเสียง (Phonemic)

ตัวอย่างการออกเสียงกลุ่มลมในพยัญชนะหยุดคอโฆษะ /p^b, t^b, k^b/ แตกต่างกับพยัญชนะหยุดแบบไม่มีกลุ่มลม /p, t, k/ ทั้งสองแบบเกิดขึ้นในภาษาไทยและภาษาอังกฤษ แต่บทบาทของกลุ่มลมในทั้งสองภาษาไม่เหมือนกัน

ในภาษาไทย การออกเสียงคำที่มีพยัญชนะหยุดคอโฆษะแบบมีกลุ่มลมและไม่มีการมีกลุ่มลมทำให้ความหมายเปลี่ยนไป ดังตัวอย่าง

พาน	[p ^b aan]	ปาน	[paan]
ทา	[t ^b aa]	ตา	[taa]
กาง	[k ^b aag]	กาง	[kaag]

สัทสมบัติ ‘กลุ่มลม’ ที่ปรากฏกับพยัญชนะหยุดอโหชนะของคำทางด้านซ้ายมือจะมีความหมายแตกต่างไปกับคำทางด้านขวามือซึ่งประกอบด้วยพยัญชนะหยุดอโหชนะแบบไม่มีกลุ่มลม เมื่อบทบาทของกลุ่มลม (Aspiration) สามารถเปลี่ยนความหมายในคำในภาษาไทย นักสรีรวิทยาจึงได้ให้คุณค่าของ ‘กลุ่มลม’ ในภาษาไทยว่าเป็นสัทสมบัติทางสรีรวิทยามีคุณค่า “Phonemic” คือสามารถเปลี่ยนความหมายของคำได้

ในภาษาอังกฤษ กลุ่มลมเกิดตามมากับพยัญชนะหยุดอโหชนะเหมือนกัน แต่การเกิดของกลุ่มลมมักจะพบในบางตำแหน่งเท่านั้น ดังตัวอย่างต่อไปนี้

pin	[p ^b ɪn]	spin	[spɪn]
take	[t ^h ek ^h]	steak	[stek ^h]
kin	[kɪn]	skin	[skɪn]

จากตัวอย่างในภาษาอังกฤษเมื่อพยัญชนะหยุดอโหชนะเกิดพยางค์หน้าและพยางค์หลัง กลุ่มลมจะเกิดตามมาด้วย แต่เมื่อพยัญชนะหยุดอโหชนะเกิดตามหลังหน่วยเสียง /s/ กลุ่มลมจะไม่เกิดตามมาด้วย การเกิดลักษณะนี้พบอย่างสม่ำเสมอในการศึกษาการออกเสียงพยัญชนะหยุดอโหชนะในภาษาอังกฤษทั้งภาษา นักสรีรวิทยาจะพบว่า การเกิดของกลุ่มลมจะคาดคะเนได้ จากการศึกษาการออกเสียง คำว่า pin จะออกเสียงเป็น [p^bɪn] หรือ [pɪn] เจ้าของภาษาก็เข้าใจและไม่ได้ทำให้ความหมายเปลี่ยนแปลงไป เมื่อการเกิดของกลุ่มลมคาดคะเนได้ ไม่ทำให้ความหมายเปลี่ยนแปลง และการเกิดแต่ละแบบจะไม่ซ้ำที่กัน ดังนั้น กลุ่มลม (Aspiration) จึงมีคุณค่าทางสัทศาสตร์เพียงแต่ “Phonetic” หรือมีค่าเป็นสัทสมบัติที่เกิดขึ้นจากสิ่งแวดล้อมเท่านั้น

กิจกรรมที่ 7 จงถอดคำในภาษาอังกฤษต่อไปนี้เป็นสัทอักษรที่สมบูรณ์

1. cool	[]	school	[]
2. can	[]	scan	[]
3. park	[]	spark	[]
4. talk	[]	stalk	[]
5. pan	[]	span	[]
6. pain	[]	Spain	[]

7. peak [] speak []
 8. tip [] steep []

2.3 ความเป็นมาของวิชาสัทวิทยาโดยสังเขป (Background of Phonology)

ทฤษฎีสัทวิทยาได้มีวิวัฒนาการมายาวนานจากอดีตจนถึงปัจจุบันในฐานะเป็นศาสตร์ที่ศึกษาวิเคราะห์ภาษาของมนุษย์ การวิวัฒนาการของศาสตร์แขนงนี้เกิดควบคู่กับแขนงอื่น ๆ และมีความสัมพันธ์กับศาสตร์แขนงอื่นในภาษาศาสตร์ ความเป็นมาของศาสตร์แขนงนี้อาจกล่าวโดยสรุปแบ่งกลุ่มจากอดีตถึงปัจจุบันดังนี้

ช่วงเวลา	กลุ่มนักสัทวิทยาหรือนักภาษา	ผลงานที่สำคัญ
จากอดีต - 1930	นักภาษากลุ่มผู้วางรากฐานทฤษฎีสัทวิทยา	ความหมายของคำว่าหน่วยเสียง (Phoneme)
ระหว่างทศวรรษที่ 1930	นักภาษากลุ่ม Prague School	กำเนิดสัทวิทยาโครงสร้างนิยมในยุโรป (European Structuralism)
ระหว่างทศวรรษที่ 1940	นักภาษากลุ่ม Bloomfield School	กำเนิดสัทวิทยาโครงสร้างนิยมในสหรัฐฯ (American Structuralism)
ระหว่างทศวรรษที่ 1950	นักภาษากลุ่ม Roman Jakobson	กำเนิดทฤษฎีคุณค่าเชิงवलบของสัทลักษณ์ (Distinctive Features)
ระหว่างทศวรรษที่ 1960 ถึงปัจจุบัน	นักภาษากลุ่มสัทวิทยาปริวรรต นักภาษากลุ่มสัทวิทยาธรรมชาติ	กำเนิดสัทวิทยาปริวรรต (Generative Phonology) กำเนิดสัทวิทยาธรรมชาติ (Natural Phonology)

กิจกรรมที่ 8 จงตอบคำถามสั้น ๆ ตามความรู้ทางภาษาศาสตร์ของนักศึกษา

1. หน่วยเสียง (phoneme) คืออะไร

2. สัทอักษรที่เขียนใน / / ต่างกับที่เขียนใน [] อย่างไร

3. สัทสมบัติ “Phonemic” ต่างกับ “Phonetic” อย่างไร

4. ความเป็นมาของสรวทยาอาจแบ่งได้เป็นกี่กลุ่ม อะไรบ้าง

5. นักสรวทยา (phonologist) เหมือนกันหรือต่างกับนักสัทศาสตร์ (phonetician) อย่างไร
